

ממצפה מה"ד

"המשימה בוצעה! לפלוגה שמונה הרוגים וחמישה פצועים" — כך דיווח המ"פ למפקדו בחזרו מן הפעולה. היכן קרה הדבר? באיזו פעולה? ובאלו נסיבות נהרגו השמונה ונפצעו החמישה? האמנם היו נפגעים אלה מחויבי-המציאות? ומי יתן את הדין באם הנפגעים לא היו מחויבי-המציאות?

להרוג - ולא להיהרג!

מחייב לדקדק ב"קטנות" ולודא ביצוע אישי נכון על-ידי הפרט. כי מה תועלת יש בהתקפת כיתה, מחלקה ופלוגה, בהתקפת גדוד או אף בהתקפת עוצבה, כאשר החיילים אינם יודעים לאכן את האויב ואינם מיטיבים לפגוע בו? כאשר הם מתגלים ממושכות לעין האויב ומהינם מטרה נוחה לפגיעה — בשל תנועה לא-נכונה, שימוש לא-נכון במחסות והסוואה לקויה? האמנם נרצה בכך שתישמר ה"מסגרת" בעוד החיילים נפגעים אחד אחד? אם בפעולה מקימת מצומ-צמת בהיקפה, שאין הכרח שיהיו בה אבידות לכוחותינו, נהרגים שמונה ונפצעים חמישה — כלום לזאת נצחון ייקרא או כלשון המ"פ: "המשימה בוצעה!"?

ולא בשיקולים טקטיים מוטעים הכתוב מדבר, אלא בדברים פרוזאיים בהחלט: בבדיקת ציוד-הלחימה ובהתאמת החגור לפני היציאה, באופן נשיאת הנשק בשעת התנועה והשימוש הנכון בו, בהסוואה אישית ובניצול נכון של מחסות-מאש שבשטח, בפעולת המקלען ליד המקלע ופעולת כל רובאי מעמדת-האש שלו, בהעברת פקודות, בתצפית ודיווח, במשמעת-מים ומשמעת-שבילים ומשמעת-לילה וכו', וכו'. והדרג שעליו שוקה לודא בכל תנאי ביצוע נכון ומהיר של כל פעולה על-ידי כל פרט ביחידה הוא דרג המ"כ, המ"מ והמ"פ (מבלי לגרוע במשהו מאחריותם של המפקדים שמעליהם). שלושה אלה — המ"כ, המ"מ והמ"פ — הם המפקדים הבאים במגע בלתי-אמצעי יום-יומי עם חיילי היחידה; ועליהם, קודם-כל עליהם, מוטל התפקיד להכשיר את החיילים ללחימה ולהנהיגם בקרב, וכל חשיבותם בכך שהם מופקדים ישירות על אותם ענינים פרוזאיים

כידוע לומד החייל את הפעלת נשקו מצדה הטכני והטקטי כאחד, לומד את כללי ההתנהגות בשדה ואת כל שאר היסודות מהם מורכב אימון-הפרט. רק לאחר שסיים אימון זה הריהו מתחיל באימון מתקדם יותר, דהיינו: אימון המסגרת; תחילה במסגרת הכיתה, לאחר-מכן — במסגרת המחלקה, הפלוגה והגדוד. אך האם יש להבין מכך כי למן אותו רגע בו עבר החייל את המפתח ונכנס לטרקלין האימון-במסגרת, שוב לא נודעת חשיבות לאופן פעולתו כפרט? הדו"ח של המ"פ, "לפלוגה שמונה הרוגים וחמישה פצועים" אינו מאשר זאת. ההיפך מזה הוא הנכון! הוכח כי האבידות בפעולה זו היו אולי נמנעות אילו אך טרח המ"פ, אילו טרחו המ"מים והמ"כים, להקפיד על ביצוע נכון על-ידי כל פרט בכל שלב משלבי האימון לקראת קרב. היתה זו טעות חמורה מצד מפקדי דים אלה להניח כי האימון-במסגרת — תהא מסגרת-האימון גדולה כאשר תהא — שוב אינו

אמר נפוליאון: "במלחמה הכל פשוט,

אלא שאפילו הדבר הפשוט ביותר קשה מאד". כמה הדברים אמורים? — בקשי הביצוע. התכניות קובעות מה יש לעשות, אך שאלת הביצוע היא שאלת ה"כיצד". על-כן טבעי הוא כי ב"מצפה מה"ד" — אשר כשמו כן הוא: מצפה, ממנו מבחינה העין-הצופיה את הנקודות הטעונות תיקון או הדגשה — תופנה הפעם תשומת לבם של המפקדים ומורכבים לחיילות החינוכית של לויב ונקיון הביצוע. כי שנים תלויים באיכות זו של הביצוע: — עצם הצלת הפעולה והשגת יעדיה — ואותו צד אשר הודגם ב"משל-הדו"ח שבפתח רשימה זו ב"מצפה-מה"ד", הלא הוא חסכון חיי החיילים.

שהוכרנו, שהם פרוזאיים כמו הקרב-עצמו, ואשר בהם טמון סוד ההצלחה או הכשלון.

ועל-מנת שהחייל יבצע את פעולותיו בשעת קרב ביעילות ובמהירות מירביים, שומה על מפקדו לאמנו ולתרגלו בלי-הרהר; ומה שחשוב מכל — להקפיד שאמנם כך יבצע. כך ולא אחרת! וההקפדה אינה ענין לענות בו מעת לעת. זהו תהליך ממושך, מתמיד, בלתי-פוסק: החל בהקפדה בעת אימון החייל כפרט וכלה בהקפדה במסגרת תרגיל עוצבתי או כל אימון משימתי אחר. וכאמור, כונתנו להקפדה על "קט" נות יום-יום", על דברים פרוזאיים בהחלט, "בלתי-חשובים" לכאורה, אשר באופן ביצועם טמונת תוצאות הקרב. "שמונה הרוגים וחמישה פצועים", או — "המשימה בוצעה ללא כל נפגעים לכוחותינו". בכך הוא השוני.

המסקנה המתבקשת מאליה היא: אימון החייל ותרגולו בכל הזדמנות בנושאי אימון-הפרט, והקפדה מתמדת על אופן הביצוע של כל פעולה על-ידי כל פרט בכל שלב משלבי האימון — ובקרב עצמו. כך, למשל, אין כל מניעה לחזור ולבצע תרגיל אחד מספר פעמים בגלל ביצוע אישי לוקה מצד החיילים — גם אם התרגיל לא נועד מעיקרו לבחון את מידת כושרו של הפרט בתור שכזה. בתרגיל משימתי,

למשל, ניתן לנצל "הפוגות", ושעות לא-מועטות המתבזבזות לריק, לשם תרגול נוסף של החייל כפרט. יתכן שיש מקום לבצע חזרה קצרה על עיקרי אימון-הפרט כפתיחה לסידרת-אימונים כלשהי, תהא מטרת אותה סידרה כאשר תהא. מכל מקום, ברי כי דרוש תרגול בלתי-פוסק בנושאי אימון-הפרט.

מאיך גיסא. בכל שלבי האמון, אף באלה המתקדמים ביותר, יש להקפיד על ביצוע אישי נכון ומהיר מצד כל פרט. מכאן יובן שעל המ"מ והמ"פ להיות נוכחים בכל אימון בעיקר לשם עזרה בהדרכה ולשם הקפדה על פרטי הביצוע. ישאל כל מ"מ ומ"פ את עצמו, היכן נמצא הוא בעת שפקודיו ביצעו אימון או תרגיל זה או אחר, ומה תרומתו-הוא באותו אימון לקידום הכושר האישי ויכולת-הביצוע של הפרט ביחידה. אימון החייל ותרגולו בכל הזדמנות בנושאי אימון-הפרט, והקפדה על שלימות הביצוע ומ-הירות מצד כל פרט בכל שלב משלבי האימון, בהכרח שיתנו תוצאות שונות מאלו שבדוגמה בה פתחנו כאן. אמנם אותה פעולה שבעקבותיה כביכול דיווח המ"פ "שמונה הרוגים וחמישה פצועים", לא בוצעה מעולם, וכל דו"ח כזה לא הוגש. אך אמרו קדמונינו: "איזהו חכם? — הרואה את הנולד".

"הנסיון מוכיח כי בשביל שתצלח לעבודת, הסברה והשכלה עם הגייסות (ואין אני מפריד לעולם במחשבתי בין, הסברה להשכלה) שכן שתים אלו חופפות זו את זו), צריך שיהיו לך רקע-בקיאות צבאי נרחב למדי, השכלה מקובלת, הגונה, שכל-ישר — ומעל-לכל יצר מפותח-ביותר של עושה-נפשות; דהיינו תחושת-שליחות והתמכרות גמורה, אם ננקוט בלשונם של ספרים טובים."

מתוך אגרת-קוראים בירחון צבאי אמריקאי, מפריעטו של קצין "הסברה והשכלה" ותיק.

*

"אנו מדברים על פעולות-מחץ, עצמת-אש וניידות — ועל, חילה-הכרעה, השריון. אך מה בענין, איש-ההכרעה, השריונאי? אין אני רוצה לגרוע מתהילתו של חיל-הרגלים. אך הרגלי איננו היחידי המוצג בפני ההכרח, לשם מילוי משימתו, לקרב אל האויב ולהילחם בו תוך מגע-מהודק עמו. וטוב כי יוכר הדבר ע"י הנהגת, סמל-הטנקאי-הלוחם."

מתוך מכתב אל מערכת "ארמור" (ירחון חיל-השריון האמריקני) של לויטננט-משנה בגדוד טנקים.